

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/11/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8217201150
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8217201150.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcu Slovenský plynárenský priemysel, a.s., so sídlom Mlynské nivy 44/a, 825 811 Bratislava, IČO: 35 815 256, právne zastúpený Jakubčák, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Michalská 14, 811 03 Bratislava, IČO: 47 255 706, proti žalovanému Q. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. U. XXXX/XX, XXX XX B., o zaplatenie 107,73 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 1Csp/54/2017-83 zo dňa 30. januára 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a o trovách konania.

II. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „Žalovaný je p o v i n ý žalobcovi zaplatiť 74,38 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 61,73 eur od 23.7.2016 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 27.8.2016 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 25.3.2016 do zaplatenia a vo výške 8,05 % ročne zo sumy 1,15 eur od 25.2.2016 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 28.1.2016 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 29.12.2015 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 25.7.2015 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 25.11.2015 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 25.6.2015 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 27.5.2015 do zaplatenia, zo sumy 1,15 eur od 28.4.2015 do zaplatenia a zo sumy 1,15 eur od 26.3.2015 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci v rozsahu 38,08%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 219 ods. 1, 3, 4, § 177 ods. 2, § 297, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2, § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, § 488, § 491 ods. 1, § 879f ods. 3, § 52, § 53, § 54, § 48, § 451, § 457, § 121 ods. 3, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 25 ods. 1 písm. b), ods. 3 zákona č. 70/1998 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov, § 2 písm. c) bod 18, 24, 25, § 20 ods. 1, 5, § 54 ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike, § 23a) zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.01.2000, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

3. Vychádzal zo zistenia, že odberateľ - žalovaný na základe prihlášky k odberu plynu č. XXXX odoberal v odbernom mieste J. U. XX, B. plyn pre domácnosť (nový odber), deň montáže plynomeru dňa 08.01.1992. Dňa 06.01.2001 sa uskutočnila výmena plynomeru. Žalobca za odber plynu vyfaktúroval jeho cenu faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX splatnou dňa 22.07.2016 sumu 61,73 Eur (nedoplatok za obdobie od 19.09.2015 do 31.05.2016, zálohové platby nevykonané) a za zaslanie upomienok. Faktúry boli vystavené na meno a adresu zmluvného odberateľa - žalovaného. Výzvami - upomienkami zo dňa 11.03.2015, 13.04.2015, 12.05.2015, 10.06.2015, 10.07.2015, 10.11.2015, 10.12.2015, 13.01.2016, 10.02.2016, 10.03.2016, 12.08.2016 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie vyfaktúrovanej ceny plynu. Súd boli predložené dôkazy o doručovaní výziev žalovaného - podacie lístky na poštovú prepravu (12,65 Eur). Pokusom o zmier zo dňa 10.10.2016 bol žalovaný vyzvaný na zaplatenie dlhu v sume 107,73 Eur v lehote do 08.11.2016. Podaním zo dňa 09.05.2016 žalobca odstúpil od zmluvy z dôvodu omeškania s platením preddavkov za dodávky zemného plynu a porušenie Obchodných podmienok. Dodávky plynu považujú za neoprávnený odber plynu.

4. V odôvodnení rozhodnutí a uviedol, že na základe zistených skutočností mal za to, že žalobca dodával plyn na odberné miesto, za odber ktorého vyfaktúroval cenu odobratého plynu spolu vo výške 61,73 Eur. Ako odberateľ mal povinnosť platiť za poskytnuté služby - odobratý zemný plyn. Z dôvodu neplnenia zmluvných povinností došlo k ukončeniu zmluvného vzťahu a to odstúpením od zmluvy. Žalovaný navyše žiadnym spôsobom nerozporoval žalobcom tvrdené skutočnosti. Súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná len v časti, a to vo vzťahu k vyúčtovanej cene plynu na základe vyúčtovanej faktúry v sume 61,73 Eur a časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky - reálnu výšku poštovného za zasielanie výziev žalovanému na úhradu dlhu, a to do výšky 12,65 Eur. Keďže žalovaný svoj dlh neuhradil riadne a včas, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, a teda je povinný od začiatku omeškania zaplatiť žalobcovi aj úroky z omeškania. Súd nepriznal v plnom rozsahu nárok na faktúrami vyúčtované poplatky za upomienky a to s poukazom na skutočnosť, že v zmysle cit. právnych predpisov sa daný vzťah od účinnosti cit. ust. zákona stal vzťahom spotrebiteľským a tým pádom súd uvedené nároky podrobil kontrole z pohľadu ochrany spotrebiteľa a prijateľnosti zmluvných dojednaní, pričom dospel k záveru, že tieto poplatky, ktoré neboli osobitne vyjednané považuje za neprijateľné, znevýhodňujúce žalovaného ako spotrebiteľa. Navyše takýto úkon nie je možné považovať za úkon v záujme žalovaného (spotrebiteľa), ale za úkon dodávateľa, a preto účtovanie poplatkov za tieto úkony spotrebiteľovi súd považuje za neprijateľné. Nakoniec podľa názoru súdu výška týchto poplatkov nemôže odzrkadľovať ani skutočné výdavky žalobcu, ako to v konečnom dôsledku vyplýva z predložených poštových poukazov. V prevyšujúcej časti preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. O trovách konania rozhodol tak, že ich náhradu žalobcovi priznal podľa pomeru úspechu žalobcu vo veci (úspech 69,04% - neúspech 30,96% = 38,08%).

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II. rozsudku. Odvolanie právne odôvodnil tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie je nepreskúmateľné, konanie má inú vadu, nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že zo spomínaného priamo platného právneho poriadku vyplýva, že obchodné podmienky žalobcu schvaľuje a tým určuje národný regulátor (Úrad pre reguláciu sieťových odvetví) a namietal, že sa súd sa týmito ustanoveniami uvedeného predpisu nezaoberal. Ďalej namietal, že pokiaľ bola žaloba žalobcu v niečom neúplná, súd mal žalobcu vyzvať na jej doplnenie, čo sa nestalo a tiež namietal porušenie postupu podľa § 138 C.s.p. v neprospech žalobcu. Žalobca by tak získal možnosť reagovať na doteraz nevysslovenú úvahu súdu o tom, ako posudzuje nárok na zaplatenie neskôr zamietnutého nároku. Ďalej namietal, že súd prvej inštancie bez ohľadu na ostatné mal posudzovať to, že obchodné podmienky, zmluvné podmienky žalobcu odrážajú obsah regulačných ustanovení a tiež namietal, že súd prvej inštancie nemohol určiť záver o nepriznaní nároku s možným poukazom na neprijateľnosť zmluvnej podmienky v zmluvnej dokumentácii žalobcu, nakoľko táto odráža obsah regulačných ustanovení. Vo vzťahu k upomienkam uviedol, že žalobca je zo zákona povinný odberateľa upomínať, čo žalobca v tomto konkrétnom prípade aj urobil. Žalobca tiež namietal, že z rozhodnutia nevyplýva, akú konkrétnu nerovnováhu súd vidí v tomto konkrétnom prípade a prečo a ako súd posudzuje deliace kritérium. Napokon namietal, že súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, nakoľko sa nejedná o otázku jednoduchého právneho posúdenia, čo neumožnilo to, aby v tejto veci nebolo nariadené pojednávanie. Vo svojom odvolaní poukázal žalobca aj mnohé judikáty. Navrhol, aby

odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie tak, že žalovaného zaviazal i na zaplatenie sumy 33,35 Eur s prísl., alternatívne, aby v uvedenom rozsahu rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

7. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne posúdil predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ako vzťah uzavretý medzi dodávateľom (žalobca) a spotrebiteľom (žalovaný) ako vzťah spotrebiteľský. Na uvedený vzťah správne aplikoval ustanovenia príslušných právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa, ktoré majú aplikačnú prednosť pred inými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na predmetné vzťahy medzi veriteľom (dodávateľom) a dlžníkom (spotrebiteľom).

13. Nie je sporné, že predmetná Zmluva o odbere plynu pre domácnosť je zmluvou spotrebiteľskou. Žalobca v nej v stúpuje v postavení dodávateľa v rámci predmetu svojej obchodnej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľ, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Predmetom zmluvy bol záväzok žalobcu dodať žalovanému zemný plyn a záväzok žalovaného zaplatiť zaň kúpnu cenu. Obdobne ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu bola uzatvorená zmluva, na základe ktorej si žalobca splnil svoju povinnosť (dodávka zemného plynu), avšak žalovaný si svoju povinnosť nesplnil (platba za dodaný zemný plyn).

15. Je zrejmé, že v danom prípade boli zmluvné podmienky dodávateľom vopred pripravené a nebolo možné zo strany spotrebiteľa meniť ich obsah. Uvedené je dôvodom k tomu, aby súdnej kontrole boli podrobené aj zmluvné dojednania majúce charakter podmienok spôsobujúcich značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Prítom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že spotrebiteľ je slabšou zmluvnou stranou, či už z dôvodu neinformovanosti alebo vyjednávacej pozície pri pokuse dosiahnuť zmenu už vopred naformulovanej zmluvy.

16. Skutočnosť, že znenie vzorových obchodných podmienok vypracúva Úrad pre reguláciu sieťových odvetví a tiež schvaľuje konkrétne znenie obchodných podmienok dodávateľa, nebráni prieskumu týchto podmienok v súdnom konaní. Len súd je oprávnený vyhodnotiť, či tá ktorá zmluvná podmienka je alebo nie je neprijateľnou v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka.

17. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

18. Odvolací súd má za to, že výška poplatkov za upomienky, ktoré má žalovaný zaplatiť za upomienky má jednoznačne sankčný charakter, pretože sumy 3,- Eurá, 5,- Eur, resp. 10 Eur zrejme presahujú administratívne náklady, ktoré žalobca s upomienkou má. Svojou podstatou tak u poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatňovaním pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky odberateľovi. Okrem toho rozhodnutie o jej výške je v konečnom dôsledku na vôli žalobcu, pretože len on rozhodne či a koľko upomienok zašle.

19. Odvolací súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal súdu zaslanie upomienok, nepreukázal, žeby mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške.

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Tieto skutočnosti len podporujú už vyššie uvedené, a to, že predmetný poplatok predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa.

21. Upomienka ako taká nemôže mať sankčný charakter, v opačnom prípade by totiž mala povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi netransparentné. Podstatou týchto poplatkov je prídanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané. Poplatok za upomienku nemožno chápať ani ako poplatok za službu, plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie preto rozhodol správne, ak žalobu v prevyšujúcej časti, tzn. v časti požadovanej sumy za upomienky s prísl. zamietol.

23. K námietke žalovaného, že súd ho nevyzval na doplnenie žaloby, odvolací súd uvádza, že v ust. § 185 C.s.p. je zavedený princíp formálnej pravdy, čo znamená, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Súd sa tak nemusí dostať k úplnému zisteniu pravdy, vzhľadom na to, že si o spore môže urobiť svoj obraz iba v rozsahu, v akom mu ho vykreslia strany sporu svojimi tvrdeniami a súvisiacimi dôkazmi. Dôraz sa kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu.

24. K námietke žalovaného, že súd v predmetnej veci nenariadil súdne pojednávanie a že podľa jeho názoru vec nie je vecou jednoduchého právneho posúdenia, odvolací súd uvádza, že Civilný sporový poriadok nestanovuje, čo je potrebné rozumieť pod jednoduchým právnym posúdením, teda ide o čisto subjektívny pojem. Posudzovanie, či ten ktorý spor spadá do tejto definície je na konajúcom súde. Z uvedeného dôvodu preto strana, resp. strany svojimi rozdielnymi alebo zložito sa javiacimi písomnými vyjadreniami nemôžu do takéhoto posúdenia vniesť prvok, ktorý by súd presvedčil o tom, že v danom prípade nejde o otázku jednoduchého právneho posúdenia.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené rovnako ako súd prvej inštancie, aj odvolací súd je toho názoru, že predmetný spor je vecou jednoduchého právneho posúdenia a tiež má za to, že v danom prípade boli splnené všetky podmienky pre rozhodnutie predmetnej veci bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 297 C.s.p. Na základe uvedeného bola aj táto odvolacia námietka žalovaného bezpredmetná.

26. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že správne výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania.

27. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že stranám sporu nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takeého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp.zn. 6Cdo/544/2015.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).